

LIKABEHANDLINGSPLAN
PLAN MOT KRÄNKANDE
BEHANDLING OCH DISKRIMINERING
2020/2021

FÖRSKOLAN ÄNGLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEFINITIONER.....	3
LAGAR OCH REGLER.....	5
MÅLSÄTTNING FÖR FÖRSKOLAN ÄNGLAN	8
UPPFÖLJNING	9
DELAKTIGHET.....	10
FÖREBYGGANDE OCH FRÄMJANDE ARBETE	11
KARTLÄGGNING.....	12
RUTINER OCH ÅTGÄRDANDE ARBETE.....	15
ARBETSFÖRDELNING.....	17
KVALITETSSÄKRING AV LIKABEHANDLINGSPLANEN	17
UTVÄRDERING.....	18
AVSLUTNING.....	18
ANMÄLAN TILL REKTOR ANGÅENDE KRÄNKANDE BEHANDLING.....	19

DEFINITIONER

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling är enligt 6 Kap. 3§ i Skollagen ett uppträdande som, utan att vara diskriminering, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Detta kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridningar, förlöjliganden eller fysiska handlingar.

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn. Denna behandling ska ha samband med diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning.

Bristande tillgänglighet

Från och med den 1 januari 2015 ingick bristande tillgänglighet som en ny form av diskriminering i Diskrimineringslagen. Med bristande tillgänglighet menas att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Det nya förbudet mot denna typ av diskriminering ska bidra till att öka tillgängligheten i samhället så att människor med olika funktionsnedsättningar kan delta på likvärdiga villkor.

Trakasserier

Trakasserier definieras i Diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en persons värdighet i samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Detta kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för olika slags trakasserier är att de gör att en person känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Sexuella trakasserier

De trakasserier som är av sexuell natur kallas för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon exempelvis tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Repressalier

Är inom förskoleverksamheten att personalen inte får utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det innebär även att rektorn inte får utsätta en personal för ett straff eller annan form av negativ behandling på grund av att den anmält eller påtalat att rektorn handlat olagligt, medverkat i en utredning eller avvisat rektorn vid trakasserier.

LAGAR OCH REGLER

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har tillsyn över diskrimineringslagen och barn- och elevombudet från Skolinspektionen har tillsyn över den del i skollagen som rör kränkande behandling.

Regelverk

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skollagen (2010:800)
- Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10)

För att bedöma vad som kan krävas av en plan mot diskriminering och kränkande behandling har DO använt sig av både lagtexterna, förordningar och följande propositioner vilka ligger som grund till lagarna;

- Proposition 2005/06:38; *Trygghet, Respekt och Ansvar* – om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever
- Proposition 2007/08:95; *Ett Starkare Skydd mot Diskriminering*

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen har regler om aktiva åtgärder mot diskriminering i 3. Kap av lagen

För förskolan, skolan eller andra verksamheter som regleras i Skollagen har Diskrimineringslagen utvidgat skyldigheterna om att med aktiva åtgärder arbeta mot diskriminering till att omfatta alla diskrimineringsgrunder. Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering eller på andra sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska innefatta diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning. Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet till att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte av att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en Likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Diskrimineringslagen innehåller förbud mot diskriminering av följande:

- **Kön:** Att inte bli annorlunda behandlad på grund av sin könstillhörighet. Inkluderar även transsexualism.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** Att inte bli sämre behandlad på grund av hur en person uppfattar sitt kön eller hur en uttrycker eller uppfattas uttrycka sig i relation till kön. Detta innebär bland annat hur en person betar sig eller ser ut i anknytning till sitt kön.
- **Etnisk tillhörighet:** Att inte bli behandlad annorlunda på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung, sitt språk, sitt namn och liknande.
- **Religion eller annan trosuppfattning:** Att inte bli behandlad annorlunda på grund av sin religion eller trosuppfattning.
- **Sexuell läggning:** Att inte bli sämre behandlad på grund av att en är homosexuell, bisexuell, heterosexuell eller har en annan sexuell läggning.
- **Funktionshinder:** Att inte bli sämre behandlad på grund av varaktiga nedsättningar av sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga funktionsförmåga.
- **Ålder:** Att inte bli sämre behandlad på grund av sin ålder, det vill säga sin uppnådda levnadslängd.

Barnkonventionen

FN:s konvention om barns rättigheter, Barnkonventionen, antogs år 1989. Tanken med konventionen är att skapa ett samhälle med respekt för barn i alla sammanhang. Konventionen ska även stärka barns roll i både familjen och samhället i stort. Kapitel 6 i Skollagen, Åtgärder mot Kränkande Behandling, grundar sig bland annat i Barnkonventionens artiklar 2, 3, 6, 12, 19 och 28. Dessa artiklar är därmed särskilt relevanta för likabehandlingsarbetet.

- **Artikel 2:** Fastställer att alla barn har lika värde och rättigheter där inget barn ska diskrimineras. Detta innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får barn inte diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.
- **Artikel 3:** Barnets bästa ska ställas i främsta rummet i alla de åtgärder som på något sätt påverkar barn. Detta gäller till exempel barnens utbildning, välfärd och hälsa.
- **Artikel 6:** Handlar om att skapa en miljö för barnet som ger bästa tänkbara möjligheter till överlevnad och utveckling.

- **Artikel 12:** Handlar om barnets rätt att uttrycka sin åsikt i alla de frågor som gäller barnet.
- **Artikel 19:** Alla barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, utnyttjande eller vanvård när de är under föräldrarnas, andra vårdnadshavares eller personers vård. Samhället ska ha olika sociala program för att ge barnet och den som tar hand om barnet stöd, samtidigt som att arbeta förebyggande.
- **Artikel 28:** Alla länder som skrivit under Barnkonventionen ska verka för ordning i skolan utan att kränka barn och elevers värdighet.

MÅLSÄTTNING FÖR FÖRSKOLAN ÄNGLAN

På Förskolan Änglan har Likabehandlingsplanen mot kränkande behandling och diskriminering ett antal mål att sträva efter. Dessa utgår från de föreskrifterna som är beskrivna under rubriken Lagar och Regler.

Målsättningarna är följande:

- Arbeta aktivt med allas lika värde.
- Inget barn ska behöva riskera att bli utsatt för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning.
- Verka genom demokratiska arbetsformer där barn, personal och föräldrar har inflytande och är delaktiga.
- Visa respekt för den enskilde individen och tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt.
- Alla vårdnadshavare ska med förtroende kunna lämna sina barn till förskolan med förtroende om att vi arbetar aktivt med dessa värden.
- Både inne- och utemiljön ska erbjuda barn rika möjligheter till utforskande och aktiviteter under barnens hela vistelsetid på förskolan.

Mål utifrån diskrimineringsgrunderna

Möjligheten till reflektion är en förutsättning för att lyckas i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet med alla diskrimineringsgrunderna. Vi ska även se till att det finns litteratur för både barn och vuxna som rör alla diskrimineringsgrunderna.

- **Kön:** Vi arbetar på att inte förutsätta personers kön eller könstillhörighet, utan ha ett öppet förhållningssätt och språkbruk. Vi tänker på hur vi använder samtalsämnen, ord, tonfall, ageranden och reaktioner som är könsrelaterade. Vi ska undvika att kategorisera efter kön och uppmuntra många olika gruppkonstellationer.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** Vi ska undvika att använda begrepp som ”vi” och ”de/dem” och även inte förutsätta personers kön eller könstillhörighet. Vi ska granska våra material och miljöer.
- **Etnisk tillhörighet:** Vi ska tänka på att lyfta fram olika språk som talas i barngrupperna och använda oss av material och litteratur som främjar mångfald.

- **Religion eller annan trosuppfattning:** Vi ska bland annat uppmärksamma olika högtider och lyfta fram olika religioner samt trosuppfattningar.
- **Sexuell läggning:** Vi ska inte förutsätta en persons sexuella läggning och deras familjekonstellationer. Hålla öppna frågor och se över dokument och blanketter så att de är könsneutrala och har ett öppet förhållningssätt.
- **Funktionshinder:** Vi ska lyfta fram olika kompetenser och kunskaper i olika sammanhang. Se allas olikheter som en tillgång.
- **Ålder:** Vi ska uppmärksamma barn och använda språket på sådant sätt som inte reproducerar makthierarkier kopplade till ålder eller språk.

UPPFÖLJNING

På Förskolan Änglan går vi igenom Likabehandlingsplanen och arbetar kontinuerligt med den i det dagliga arbetet, samtidigt som arbetet anpassas utefter barnens ålder och mognad. Vi ägnar oss åt ett utforskande arbete i teman eller projekt med en tydlig struktur över dagen. För att synliggöra vår verksamhet använder vi oss av olika former av dokumentation.

Dokumentationen ligger till grund för reflektion av barn, pedagoger och föräldrar. Vi är medvetna om att vara goda förebilder i både samtal och förhållningssätt. Genom att exempelvis prata om olika slags familjekonstellationer och ställa utmanande frågor, tar vi många tillfällen i akt till att på olika sätt bredda och vidga våra normer. Våra olikheter skapar mångfald och vi tänker aktivt på att lyfta upp dessa olikheter som styrkor. Styrkorna växer då från att vara individuella till att stärka gruppen och är ett sätt för oss att arbeta med normer och allas lika värde.

DELAKTIGHET

Barnens delaktighet

Vi uppmuntrar barn till dialog, att uttrycka sig, utbyta tankar, upplevelser och åsikter genom materialrikedom, aktiviteter och olika mötesformer. Detta kan exempelvis vara genom att ha en tillgänglig, tydlig och tilltalande pedagogisk miljö. Barnen ska även vara delaktiga i den årliga enkätundersökningen och de enskilda barnintervjuerna, som hålls med alla barn på 3–5 år. De enskilda barnintervjuerna är om trivseln och tryggheten på förskolan och är från och med hösten 2019 under november. Om det framkommer något av vikt eller som något som behöver förändras så har vi då tid till att åtgärda eller genomföra dessa förändringar innan barnen går vidare till förskoleklass. Pedagogerna på avdelningarna arbetar aktivt med Likabehandlingsplanen och Barnkonventionen.

Vårdnadshavares delaktighet

Vi månar om att ha en välkomnande atmosfär där vi gör allt för att kroka arm med vårdnadshavarna till barnen i det dagliga arbetet och i alla våra möten. Vi anser att detta skapar delaktighet och inflytande. Under höstens inskolning, eller vid ett annat lämpligt tillfälle, går pedagogerna igenom och diskuterar Likabehandlingsplanen med varje vårdnadshavare. Planen bör finnas med på alla utvecklingssamtal och aktualiseras vid behov. Likabehandlingsplanen ska vara lättillgänglig och alla vårdnadshavare uppmanas att läsa, kommentera och lämna synpunkter om planen.

Personalens delaktighet

För att likabehandlingsarbetet ska fungera så måste personalen hålla sig uppdaterade. Alla har ett ansvar för att kritiskt granska den egna verksamheten, sitt eget görande och tänkande, för att hålla värdegrunderna levande. Vi arbetar kontinuerligt med de värden vi tydliggjort i vår vision. Alla som arbetar på förskolan följer de demokratiska värden som vår Likabehandlingsplan bygger på och arbetar för att öka medvetenhet kring hur samhällsnormer och föreställningar påverkar oss.

FÖREBYGGANDE OCH FRÄMJANDE ARBETE

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att:

- Avvärja de riskerna för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier som finns i vår verksamhet. Dessa identifieras i kartläggningen.
- NOLLTOLERANS ska råda.
- Aktivt arbeta med barns delaktighet och inflytande.
- Vi är ansvarstagande, aktivt lyssnande och tydliga pedagoger med ett medvetet förhållningssätt.

Främjande arbete

Det främjande arbetet är mer långsiktigt än det förebyggande. Detta värdegrundsarbete syftar till att förstärka respekten för alla människors lika värde. Arbetet syftar även till att främja en förskolemiljö där alla barn känner sig trygga och kan utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar. Det ska vara en naturlig del i verksamhetens vardag och omfatta alla diskrimineringsgrunderna.

KARTLÄGGNING

Varje förskola gör årligen en kartläggning av nuläget vilket sedan utmynnar i ett aktuellt utvecklingsområde. Kartläggningen av verksamheten ska ske i dialog med både barn och föräldrar, genom exempelvis utvecklingssamtal.

En kartläggning ska årligen ske utifrån:

Barnobservationer

- Sponta observationer dagligen
- Medvetna och planerade observationer minst en gång i veckan
- Vilka barn som leker med varandra
- Var barnen leker
- Vilka material som används
- Hur barn talar med och bemöter varandra

Kollegiala observationer

- Spontana eller planerade bestäms i arbetslaget
- Bör ske en gång i veckan och diskuteras på veckomötet
- Observationer av kollegor i arbetet med barn, språkbruket, bemötandet och liknande
- Medvetenhet om att observationer och konstruktiv kritik sker i all välmening, med barnens bästa i åtanke

Barnintervjuer

- Diskussioner med och tankar från barnen ska tas i beaktande dagligen
- Intervjuerna ska ha olika teman och fokusområden
- Diskuteras på nästföljande möte och återkopplas till barnen direkt därpå
- Barnen ska göras delaktiga i diskussioner kring resultat, planering av förbättring samt genomförande av omarbetning

Enkäter till vårdnadshavare

- Sker i möjligaste mån och vid behov
- Sammanställs och diskuteras på nästföljande APT-möte
- Återkopplas till vårdnadshavare senast två veckor efter enkätens slutdatum

Samverkan med vårdnadshavare

- Föräldramöten och föräldråd
 - Bör skapas så snart terminen börjat
 - Föräldramöten och olika praktiska möten sker vid behov och av önskemål från såväl vårdnadshavare, personal som ledning.
 - Vårdnadshavarna uppmuntras till att kommentera och diskutera samt ständigt vara välkomna in i verksamheten
 - Rektorn är ansvarig över att alla vårdnadshavare är införstådda med detta
- Utvecklingssamtal
 - Ska erbjudas en gång per termin
 - Handlar framförallt om vilka möjligheter till utveckling vi erbjuder för barnen och vårdnadshavarnas åsikter kring det
 - Diskussionerna ska ske på plats
- Praktiska möten
- Hembrev
- Inbjudan till verksamheten
- Övriga former av samverkan

Pedagogiska dokumentationer

- Ska göras varje vecka
- Genomförs baserat på observationer och aktiviteter
- Uppmärksammar vilka förutsättningar miljön och det pedagogiska arbetet ger barnen i fråga om utveckling, välmående och utmaning.
- Barnen ska delta under dokumentationerna och deras egna tankar och reflektioner ska synliggöras

Diskussioner i arbetslaget

- Vid varje veckomöte diskuteras de kartläggningar som gjorts under veckan
- Minst ett mål eller en rubrik ur Läroplanen alternativt en artikel ur Barnkonventionen ska diskuteras under veckomötet
- Mötet ska protokollföras och sparas i en pärm
- Utvecklande arbete planeras och ansvarsfördelning görs under mötet

Ledningsobservationer

- Rektorn är ofta tillgänglig i verksamheten och observerar miljön, pedagogiken, bemötandet och dylikt
- Återkoppling till arbetslag alternativt berörd individ ska ske vid nästkommande APTmöte
- Om möjligheten finns kan återkopplingen ske direkt på plats, dock aldrig bland barnen

RUTINER OCH ÅTGÄRDANDE ARBETE

Förskolans policy

- Det ska råda NOLLTOLERANS mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier
- Vi värnar om allas lika värde
- Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling och trakasserier genom bl.a.
 - Enkäter
 - Kontinuerliga samtal med barn och föräldrar
 - Vara aktiva, närvarande och lyhörda vuxna

Rutiner vid akuta situationer

1. Startar med en informell kontakt mellan pedagoger och föräldrar.
2. Håller samtal mellan pedagoger och föräldrar. Den första dokumentationen upprättas.
3. Gör observationer och upprättar ett observationsprotokoll.
4. Förnyat uppföljande samtal mellan pedagoger och berörda.
5. Upprättar en åtgärdsplan mellan pedagoger och föräldrar.
6. Vi har ett, eller flera vid behov, uppföljande samtal mellan pedagoger och föräldrar.

Personal, barn och föräldrar kan, förutom att vända sig till avdelningspersonalen, vända sig till förskolans rektor:

Inas Aloos

Mail: forskolan.anglan@gmail.com

Tel: 073-623 33 21

Adress: Våxtorpsgränd 18, 125 73 Älvsjö

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

När ett barn blivit utsatt för någon form av kränkande behandling ligger ansvaret i första skedet på närvarande pedagog. Pedagogen ska samla information om vad som hänt och samtala skyndsamt med det utsatta barnet och den som utfört kränkningen. Dokumentation ska omgående ske i form av en händelserapport. Ärendet delas med avdelningens övriga pedagoger och förs sedan vidare till rektorn. Kartläggningen och åtgärderna följs vid behov upp inom två veckor. Vi är också noga med att utredningen inte stannar upp i ett långsamt tänkande, utan är måna om att glömma efter ett förlåt.

Arbetet ska utföras på sådant sätt så att alla inblandade ska känna att de har fått förståelse för vad som hänt. Pedagoger ansvarar över informationen till berörda vårdnadshavare och övrig personal. Rektorn ansvarar för att dokumentationen arkiveras och delges huvudmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Om personal misstänks för kränkning av barn så ansvarar rektorn för utredningen. Utredningen dokumenteras och skickas vidare till huvudmannen. Om en annan vuxen bevittnar kränkningen ska den ingripa. Samtal med berörda barn, dess föräldrar, den vuxne och annan personal ska ske. Vid upprepade och/eller allvarliga kränkningar kontaktas rektorn. Rektorn upprättar då ett samtal med barnets föräldrar och personalen för vidare åtgärder.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en av personalen kränks av annan personal

Ett samtal upprättas mellan de inblandade. En annan vuxen samtalar med berörda personalen och arbetslaget samtalar om händelsen. Om kränkningarna fortsätter kontaktas rektorn som ansvarar för utredning och uppföljning tillsammans med de berörda.

ARBETSFÖRDELNING

Rektorn

Har det övergripande ansvaret för uppföljning, revidering, utredning och planering av konkreta insatser.

Arbetslaget

Följer upp och reviderar Likabehandlingsplanen tillsammans med rektorn. Motverkar alla former av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

All personal

Har ansvar för alla barn, arbetar förebyggande och mot målen.

KVALITETSSÄKRING AV LIKABEHANDLINGSPLANEN

- Alla vuxna inom förskolan skall känna till och aktivt arbeta för att Likabehandlingsplanen hålls levande
- Nyanställd personal, vikarier och andra ska informeras om att en Likabehandlingsplan finns på förskolan
- Likabehandlingsplanen ska presenteras i barngrupperna och vuxna ska på ett enkelt och lättamt sätt involvera barnen i dess innehåll i förhållande till deras ålder och mognad
- Likabehandlingsplanen ska finnas i Förskolepärmerna, på appen Tyra och på förskolans hemsida
- Likabehandlingsplanen är en del av förskolans kvalitetsredovisning

UTVÄRDERING

- Personalen utvärderar och reviderar Likabehandlingsplanen i samband med utvärdering av handlingsplanerna årsvis
- I början av läsåret förankras resultaten av de utvärderade målen med all personal och nya mål sätts upp
- Rektorn ansvarar för att värdegrunderna genomförs och genomsyrar verksamheten
- Arbetslaget ansvarar för att hålla Likabehandlingsplanen levande
- Barn ska utvärdera och reflektera i både barnrådet och under barnintervjuerna
- Föräldrar har tillfällen att lämna in synpunkter på förskolans arbete i den årliga återkommande enkäten

AVSLUTNING

Tidsperiod

Hösten 2020 – Våren 2021

Ansvariga medarbetare

Hela arbetslaget

Inas, Svetlana, Iliana, Salwa, Eirini

Uppföljning

Genom observationer under våren 2021

Senast Reviderad

2020-08-26

ANMÄLAN TILL REKTOR ANGÅENDE KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskola och avdelning:

Utsatt barn:

Övriga inblandade barn:

Beskrivning av situationen och vidtagna åtgärder:
(datum, tid etc.)

Anmälan gjord av:

Vårdnadshavare är informerade:

Ja

Nej

Underskrift:

Datum:
